

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालय

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

शास्त्रीतृतीयवर्षम् (फलितज्यौतिषम्) - षष्ठपत्रम्

प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2021-22

पत्रम् -विषयः -

अध्येतुः नाम -पञ्जीकरणसंख्या -

अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -

अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -

मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -

अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः:	निर्धारिताङ्कः:	प्राप्ताङ्काः:
खण्डः - क	$20 \times 02 = 40$ अङ्काः:	
खण्डः - ख	$05 \times 08 = 40$ अङ्काः:	
खण्डः - ग	$02 \times 10 = 20$ अङ्काः:	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् -

दिनाङ्कः -

अध्येतुः कृते परामर्शाः ,

प्रिय अध्येतः ! भवता/भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्।
मूल्याङ्कनस्य आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा
स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु। शुभकामनाः॥

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनांकः

शास्त्री-तृतीयवर्षम् - (फलितज्यौतिषम्) षष्ठपत्रम्

विषयः - (अ) जातकालङ्कारः - 50 अङ्काः। (ब) जैमिनीयसूत्रम् - 50 अङ्काः।

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एष समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः-क

अङ्काः - $20 \times 02 = 40$

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विशितः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. त्रिकभावाः के ?
2. जातकालङ्कारस्य कर्ता कः ?
3. 'छायापुत्रः' इति पदेन कस्य ग्रहस्य बोधः भवति ?
4. नपुंसकग्रहौ कौ ?
5. 'त्रिकोणस्थानम्' ग्रहाः कियत्या दृष्ट्या अवलोकयन्ति ?
6. सचिवौ ग्रहौ कौ ?
7. धनुर्लग्ने कर्मेशः कः ?
8. 'कुमुदपतिरिपुः' इति पदं कस्य ग्रहस्य सूचकम् ?
9. देवेन्द्रपूजितः ग्रहः कः ?
10. सिंहलग्ने रन्ध्रेशः कः ?
11. क्षोणीपुत्रः ग्रहः कः ?
12. सप्तमभावस्य संज्ञाद्वयं लिखत।
13. कीटराशयः के ?
14. जैमिनिसूत्रस्य मङ्गलाचरणसूत्रं किम् ?
15. नेत्रनाशयोगस्य सूत्रं किम् ?
16. जैमिनिसूत्रानुसारेण कस्मिन् योगे 'शिवे भक्ति' भवति ?
17. जैमिनिसूत्रानुसारं 'रिष्फ' शब्देन कस्य भावस्य बोधः भवति।
18. 'विपरीतं केतोः' इति सूत्रस्याशयं लिखत ।

19. समशब्देन कस्य भावस्य बोधः भवति ।
20. आत्मकारकग्रहः कः भवति ?
21. लग्नाश्रितमारुढं किम् ?
22. द्विस्वभावराशयः कं राशिं विहाय कान् राशीन् पश्यन्ति ।
23. ‘स ईष्टे बन्धमोक्षयोः’ इति सूत्रस्याशयं लिखत।
24. कटपयादिक्रमे हकारस्य अङ्गः कः ?
25. कुजस्य विशेषदृष्टिः कुत्र भवति ?

खण्डः—ख

अङ्गः - 05 × 08 = 40

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. जातकालङ्कारस्य मङ्गलाचरणं विलिख्य व्याख्यात।
2. संग्रामे विजययोगं सश्लोकं वर्णयत।
3. जातकालङ्कारे द्वितीयभावे वर्णितविषयान् विशदयत।
4. आयुमूलं वैशिष्ट्यञ्च सोदाहरणं निरूपयत ।
5. चरदशागणनाक्रमं विशदयत।
6. कारकांशात् चतुर्थभावस्य फलानि विशदीकुरुत।
7. कारकांशात् रोगयोगान् ससूत्रं प्रतिपादयत।
8. “आयुः पितृदिनेशाभ्याम्” सूत्रमवलम्ब्य दीर्घायुर्योगान् व्याख्यात।

खण्डः—ग

अङ्गः - 02 × 10 = 20

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिंशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. ग्रन्थानुसारं चिन्तायोगाः प्रस्तूयन्ताम्।
2. जातकालङ्कारोक्तान् अनपत्ययोगान् सश्लोकं निरूपयत।
3. राजयोगविषयम् आधारीकृत्य निबन्धो लेख्यः।
4. जन्मकालिकचन्द्रनक्षत्रानुसारं दशानयनं क्रियताम्।

